

HRW: İnternet Özgürlüğü Alanında Ciddi Hak Kayıpları Var

İnsan hakları örgütü HRW, IGF'e ev sahipliği yapan Türkiye'deki İnternet sansürüne değİnerek, son çıkarılan düzenleme ve MİT yasasıyla ifade özgürlüğü ve özel hayatın gizliliğİnin ihlal edildiğİni ifade etti.

İstanbul - BİA Haber Merkezi

03 Eylül 2014, Çarşamba 02:07

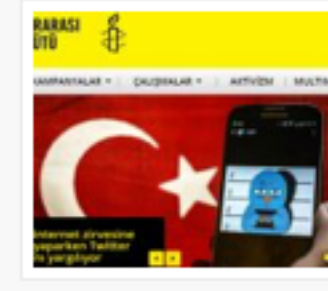
İfadesi, E-posta, Dosya, +1, 0, Tweetle, 12

Anahtar Sözcükler

ifade özgürlüğü, Human Rights Watch, İnternet sansürü, İnternet özgürlüğü, IGF2014

İlgili Haberler

Af Örgütü: Türkiye'nin İnternet Politikası İki Yüzlü

02 Eylül 2014

AF Örgütü, IGF 2014'e ev sahipliği yapan Türkiye'de 29 Twitter kullanıcısının paylaşımları sebebiyle ...

İnternet İstanbul'da Tartışılacak

15 Ağustos 2014

BM toplantısı olarak düzenlenen ve İnternet'in kapsamlı olarak tartışıldığı İnternet Governance Forum bu ...

Bugün En Çok Okunanlar

BİA MEDYA GÖZLEM 2015 OCAK-ŞUBAT-MART

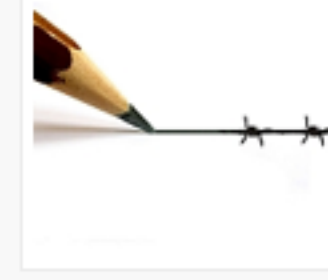
Erdoğan'ı Eleştiren Kendini Mahkemede Buluyor; İşte Davalar!

30 Nisan 2015

Kameramanlara İki Çift Lafımız Var

29 Nisan 2015

BİA MEDYA GÖZLEM 2015 OCAK-ŞUBAT-MART

Üç Ayın Özeti: Erdoğan "Majestelerin Medyası" Peşinde

30 Nisan 2015

BİA Medya Gözlem 2015 Ocak-Şubat-Mart/ Tam Metin

30 Nisan 2015

BİA MEDYA GÖZLEM 2015 OCAK-ŞUBAT-MART

Düzenlemeler, Tepkiler, İşt en Çıkarmalar...

30 Nisan 2015

İnsan Hakları İzleme Örgütü (Human Rights Watch-HRW), Birleşmiş Milletler'in (BM) bir etkinliği olan 9. İnternet Yönetişimi Forumu'nda (IGF 2014) ev sahibinin Türkiye olduğunu hatırlatarak, Türkiye'nin çevrimiçi ifade özgürlüğünü korumak konusunda çok kötü bir sicili olduğunu ifade etti. HRW "Gerileme anlamına gelen yasalardan geri dönülmeli" uyarısı yaptı.

"Türkiye çevrimiçi eleştirileri engellemeye kararlı"

Hükümetin çevrimiçi faaliyeti takip etme yetkilerini genişlettiğini ve bu kullanımı denetleyen bir meknaizmanın olmadığını hatırlatan HRW'in kıdemli İnternet araştırmacısı **Cynthia Wong** şöyle konuştu:

"Türkiye'nin İktidar partisi uyguladığı politikalara yönelttilen eleştirilere, İnternet sansürüne daha da hız vererek ve sosyal medya kullanıcıları hakkında davalar açarak yanıt verdi.

"İnternet Governance Forum'a katılan delegasyonlar, hükümetin çevrimiçi haklara yönelik gerileme anlamına gelen bu yaklaşımını görmezden gelmemeli.

"IGF 2014 sağlıklı tartışma ve İnternet yönetimindeki bağımsız seslerin katılımı esasına dayanıyor. Ne var ki İnternet Forumu'nun bu seneki ev sahibi, hükümet politikalarının çevrimiçi paylaşımlarla eleştirilmesini engellemeye kararlı görünüyor."

"MİT yasasındaki İhlaller iptal edilsin"

HRW, Türkiye hükümetinden İnternet sitelerini engellemekten, sosyal medya kullanıcıları hakkında soruşturma yürütmekten vaz geçmesini, Anayasa Mahkemesi'nin de yeni Millî İstihbarat Teşkilatı (MİT) yasasındaki hak İhlallerine sebep olan düzenlemeleri iptal etmesini istedi.

Çevrimiçi hak İhlalleri

HRW, son dönemde Türkiye'de çevrimiçi alanda meydana gelen hak İhlallerini şöyle sıraladı:

* 5651 sayılı, son derece katı İnternet yasasından aldıkları yetkiyle onbinlerce İnternet sitesine erişimi engellendi.

*Hükümetin geçtiğimiz Şubat ayında meclisten geçirdiği değişiklikler, bu yasada zaten var olan sansürleme yetkilerini daha da artırdı.

Engellenen siteler

* 5651 sayılı İnternet Yasası İnternet ve diğer çevrimiçi servis sağlayıcılarını düzenlemek amacıyla 2007 yılında çıkartıldı. Yasa, yer vericileri yabancı ülkelerde bulunan web sitelerine erişimin, bu sitelerin şu sekiz kategori altında toplanan yasaklanmış içeriğe yer verdiklerinden kuşulanılması halinde engellenmesini öngörüyor.

* Engelleme kararları mahkemeler, savcılık veya TİB tarafından veriliyor. BTK'ye bağlı bir İdari birim olan TİB'in görevi, engelleme kararlarını ve gözetleme izinlerini uygulamak ve İnternet içeriğini izlemek.

* 2007 yılından bu yana, bu yasa LGBT camiasının forumlarına, bağımsız medya sitelerine ve Kürt yanlısı yayın yapan haber sitelerine erişimi engellemek amacıyla kullanıldı.

Sosyal medyaya sansür

* Hükümet ayrıca sosyal medyayı da susturmaya çalıştı. 30 Mart yerel seçimleri öncesinde protesto gösterilerini örgütlemek ve reform çağrısında bulunmak için kullanılan Twitter ve YouTube gibi sitelere erişimi engellediler.

* 2007'den bu yana You Tube ile birlikte başka bazı sosyal medya sitelerine de erişim uzun süreler boyunca engelleniyor.

AİHM'de mahkumiyet

* AİHM'e Aralık 2102'de, Ahmet Yıldırım'ın bireysel başvurusu üzerine, Google Sites'a erişimin topyekun engellenmesinin, ifade özgürlüğünü İhlal ettiğine karar verdi. AİHM bu kararda, 5651 sayılı yasanın keyfi veya hak İhlallerine yol açabilecek engellemelere karşı yeterince koruma sağlamadığı bulgusuna ulaştı. Hükümetse AİHM'in bu kararını büyük ölçüde görmezden geldi.

* İnternet yasasında 2014 yılında yapılan değişiklikler TİB'in yetkilerini genişletti. TİB'e İdari engelleme kararı verme yetkisi tanıdı. İnternet hizmet sağlayıcıları, bir engelleme kararı ellerine ulaştıktan sonra, dört saat içinde belirli URL adreslerine erişimi engellemekle yükümlü kılındı.

* Bir URL adresine erişimi engellemek, bir sosyal medya sitesinin tümüne erişimi engellemekten daha hedef odaklı olmakla birlikte, bu tür engelleme bir İnternet ağı üzerinden akan İnternet içeriğinin incelenmesine olanak sağlayan "deep packet inspection" (derin veri incelemesi-DPI) yönteminin daha çok kullanılması sonucunu doğurabilir.

* Hükümetin yayınlanmasını uygun bulmadığı içerikleri kaldırmaları için, Google ve Twitter'a yaptıkları başvurularda son yıllarda büyük bir artış yaşandı.

Twitter'a vergi baskısı

* Türkiye ayrıca, Twitter'dan vergi tahsil edebilmek için, ama bunun yanı sıra, bu şirketi yayınladığı içeriği sansürlmeye veya kullanıcılara ilişkin bilgileri vermeye daha kolay zorlayabilmek amacıyla, ondan Türkiye'de bir ofis açmasını da talep etti.

MİT yasası ve özel yaşamın gizliliği

* İster çevrimiçi olsun, ister çevrim dışı, özel yaşamın gizliliği hakkı da tehdit altında. Nisan'da çıkarılan MİT yasasıyla teşkilata mahrem verilerin, belgelerin ve her türden kişisel bilgilerin toplanması için çok geniş yetkiler verildi.

* Türkiye makamları, ayrıca, tekrar tekrar açılan savcılık soruşturmalarıyla, sosyal medya kullanıcılarının çevrimiçi paylaşımlarına karşı da, giderek artan ölçülerde kısıtlayıcı bir yaklaşım sergiliyorlar.

* Meclis 17 Nisan'da MİT'in yetkilerini genişletirken, hükümetin hesap verebilirliğini, medya özgürlüğünü ve özel yaşamın gizliliği hakkının kullanımını daraltan bir yasa çıkardı. Yeni yasa, MİT'e, bireyler hakkındaki mahrem bilgileri, belgeleri ve verileri kamu kurum ve kuruluşlarından, bankalardan, arşivlerden, şirketlerden, diğer tüzel kişilerden ve hatta tüzel kişiliği haiz olmayan örgütlerden, mahkeme kararı olmaksızın toplayabilmesi için çok geniş yetkiler veriyor. Yasa talep edildiğinde bu bilgilerin MİT'e verilmesini zorunlu kılıyor. İstihbarat teşkilatının veri toplamaya yönelik taleplerini yerine getirmemek, hapisle cezalandırılabilir.

MİT belgelerini sızdıranlara azami ceza

* Yeni yasa, MİT'e mahkeme kararı gerektiğini belirtmeksizin, "telekomünikasyon kanallarından geçen dış istihbarat, millî savunma, terörizm ve uluslararası suçlar ile siber güvenlikle ilgili verileri toplama" izni veriyor. İstihbarat faaliyetleri ve MİT personeli hakkında kamuoyuna bilgi sızdıran kişilere verilebilecek azami cezayı artırıyor.

* Yasa, ayrıca, ilk defa, sızdırılan bilgileri "radyo, televizyon, İnternet, sosyal medya, gazete, dergi, kitap ve diğer tüm medya araçları ile her türlü yazılı, görsel, işitsel ve elektronik kitle iletişim araçları vasıtasıyla yayımlayan, yayan veya açıklayan" gazeteci ve editörlerin de üç İla dokuz yıl arası hapisle cezalandırılmasını öngörüyor.

"MİT hukukun üstünde konumlandırılıyor"

* Yasa ayrıca istihbarat görevlilerinin yargı önünde hesap vermesini daha da güçleştiriyor.

* Bu hükümler, birlikte değerlendirildiklerinde, istihbarat teşkilatını fiilen hukukun üstünde konumlandırıyorlar ve insan haklarını İhlal eden MİT çalışanlarının yargı önünde hesap vermesini engelliyorlar. (EA)

Bu yayın Avrupa Birliği'nin desteğiyle üretilmiştir. Burada dile getirilen görüşler Osservatorio Balcani e Caucaso ve paydaşlarına ait olup hiç bir biçimde Avrupa Birliği'nin resmi görüşleri olarak değerlendirilemez. Proje sayfası için: [Avrupalı Gazeteciler İçin Güvenlik Ağı](#). İtalya, Güneydoğu Avrupa ve Türkiye'de Basın Özgürlüğü İçin Uluslararası Destek Ağı.